

Ljubljana, 23. III. 1923. — III./12.

Uredništvo in uprava: „Delavski dom“, Turiaški trg 2, Ljubljana.
Naročnina mesečno 4 dinarje, za Ameriko 2 dolarja za celo leto.

Volilcem Socijalistične Stranke Delovnega Ljudstva.

Okoli 14.000 proletarcev je manifestiralo za naš program in taktiko.

Somišljeniki, sodrugi, tovariši!

Leta 1920 pri volitvah v konstituanto je dobila revolucionarna proletarska stranka v Sloveniji okrog 15.000 glasov. Dve leti in pol režima »Obznane« in »Zakona o zaščiti države«, dve leti in pol preganjanja, zapiranja po ječah, hišnih preiskav, sodnijskih procesov, izgonov, odpuščenja iz služb, razpuščanja proletarskih organizacij in najhujšega terorja podjetnikov ni zlo-mil borbenega duha zavednih proletarcev.

Odpadništvo Korena in drugih njegovih tovarišev, ki so se prodali za judežev groše kapitalistom ni moglo pokolebati industrijskega proletarijata.

Volilne sleparije in laži nasprotnikov, zlasti laži Koroščeve stranke, ki je tako nedostojno, potom svojih agitatorjev lagala po vaseh in mestih, da naše skrinjice ni, da je sklenjen pakt, da se meče v prvo skrinjico — ni mogla pokolebati zavednega proletarijata. Dosegla je s svojimi lažmi samo en uspeh: da je izvoljen režimovec Pucelj in da so se ojačili demokrati.

Okoli 8000 zavednih proletarcev je navzlic terorju manifestiralo za naš revolucionarni proletarski program.

O volilni svobodi to pot ni moglo biti govora. 6 velikih shodov nam je policija prepovedala. V Trbovljah je prepovedala prihod kandidatom naše stranke in okoli 15. najboljšim našim zaupnikom. V Zagorju je s žandarmi razgnala naš shod, potem ko je prepovedala govoriti našemu tajniku. Vsi volilni shodi so bili strogo pod policijskim nadzorstvom.

Navzlic temu ste storili svojo dolžnost.

Brez sredstev, po dve in pol letnem terorju, navzlic nasilju in preganjanju mi smo samo neznačno za tisoč glasov nazadovali.

V vesoljnem potopu nacionalizma, plemenskega šovinizma, mi smo hrabro in odločno dvignili rudeči prapor internacionalizma, mednarodne solidarnosti in razrednega boja. Mi smo odločno in hrabro v dobi absolutističnega, policijskega centralizma dvignili prapor samouprave prave avtonomije ljudske, ki je mogoča samo v federativni delavsko kmečki republiki.

Sredi splošnega nasilja in terorja mi smo odločno pozvali delovno ljudstvo, da se bori v enotni proletarski fronti za svoje osnovne pravice in potreščine.

Za to taktiko je manifestiralo okolo 14.000 proletarcev v Sloveniji.

Razdirače delavskega pokreta narodne socijaliste in socijal-demokrate Bernotovce je proletarijat obsodil najbolj temeljito v Sloveniji. Zgubili so, dasiravno so imeli dve in pol leti popolno svobodo, dasiravno jih je podpirala policija in režim, 26.000 volilcev ter dobili komaj okolo 6000 glasov, ker proletarci iskreni in pošteni še niso spoznali, kam jih vodijo njihovi voditelji.

Klerikalci so dobili ogromno večino glasov na kmetih na paroli avtonomije. Vendar oni niso objasnili vzrokov današnje krize, se ne borijo proti indirektnim davkom, so za monarhijo, pa so zamolčali, da je prava ljudska avtonomija nemogoča v današnji absolutistični monarhiji. Ljudstvo bo kmalu razočarano od njihove fraze, od njihovih besed, ter zahtevalo dejanja.

Oni pa so zatajili ekonomsko socialne potrebe ljudstva in vse vrgli na eno karto: avtonomija v besedah, Centralisti v dejanju — avtonomisti, ljudska stranka v besedah.

Proletarci, somišljeniki — med delavske in kmečke množice. Proč malodušje! Dvignite visoko naš program!

Razjasnite ljudstvu teror prevare in laži naših nasprotnikov.

14.000 somišljenikov! Vi ste avantgarda velike armade mednarodnega proletarijata milijonov in milijonov proletarcev celega sveta. Ni dovolj, da ste v volilnem boju storili svojo dolžnost.

Naprej v boj za vsakdanji kruh, za osnovne pravice, proti terorju, proti izkoriščanju, proti kapitalizmu. Ob vaši strani so milijoni in milijoni razredno zavednega proletarijata celega sveta.

Somišljeniki v organizacije! To je danes naša glavna parola. Povsod, kjer je najmanj 20 somišljenikov, osnujte organizacijo Soc. Stranke Del. Ljudstva.

Povsod vstopajte v razredno zavedne rudeče strokovne organizacije.

Samo potom politične in strokovne organizacije boste imeli uspeh v boju za svoje pravice in v boju za novi svakdanji kruh.

Malodušneže poučite! Razdirače in intrigante gonite iz svojih vrst.

Sklenite svoje vrste in delajmo s podvojeno energijo.

Živel razredno zavedni proletarijat!

Živela Soc. Stranka Del. Ljudstva!

Živela enotna fronta proletarijata v Jugoslaviji!

Kaj pa sedaj?

Tako vprašuje dr. Korošec in nemara še marsikateri njegov volilec.

Proletarijat od teh volitev pod režimom terorja ni tako ničesar pričakoval. Mi smo jasno govorili množicam, da grdo varajo ljudstvo vsi tisti, ki mu govore, da bo z volitvami na en dan doseglo avtonomijo. Mi smo povedali jasno desetisočim množicam, da je vzrok današnjemu neznosnemu stanju ofenziva Kapitalistov, ki hoče potom draginje, indirektnih davkov, zatiranja in izmozgavanja delavstva, zvaliti vse breme gospodarske krize na rame ljudskih množic.

Glejte vodstvo SLS! Komaj je z največjo demagogijo in s prevarami in lažjo pridobila večino glasov ljudstva, komaj je izvršeno glasovanje za plebiscit, že ponižno prosi Pašiča naj vendar upošteva pobožne želje Slov. Ljudske Stranke, ter se velikodušno odpove centralizmu in izroči vso oblast v Sloveniji Slovenski Ljudski Stranki.

Kakor da bi bila avtonomija ljudska nebesna mana, ki bo padla na pobožno željo Korošca na lepo slovensko deželo.

Slovenska Ljudska Stranka ni objasnila svojim volilec, na kakšen način naj se doseže avtonomija. Ona ni povedala, da je zato potrebna korenita sprememba ustave, ki je temelj današnji absolutistični monarhiji. Ona ni povedala, da prava ljudska avtonomija je nemogoča v monarhiji, kjer o vseh zakonih odloča kralj. — Ona ni povedala na kakšen način hoče priboriti avtonomijo. Ljudska avtonomija znači, da ljudstvo samo odloča in vrši zakonodajno in upravno oblast. To pa je le mogoče v republikanski obliki. A SLS je monarhistična.

Kakšno avtonomijo želi SLS? Ona stremi, da potom »Gospodarske Zveze« največje veletrgovine v Jugoslaviji in potom ostalih svojih velepodjetjih monopolizira trgovino z lesom in poljedelskimi pridelki in manufakturo.

Ona se bori ne za avtonomijo ljudstva, temveč za avtonomijo, za monopol v trgovini in prometu svojih velepodjetij. Zato pa sili že v vlado. Ona se ne bori proti indirektnim davkom, temveč že dela načrte, kako bo sedeč v vladi še bolj obdavčila poljedelca skupno z vladajočimi centralisti.

Ona se bori proti delavskemu razredu, ki je edini iskreni borec za ljudske pravice, za popolno samoodločbo in samoupravo ljudstva.

Ona se bori proti hrvaškemu kmetu, ki je v ogromni večini v Hrvaški republik. seljački (Radičevi) stranki.

Ona se bori proti srbskim zemljoradnikom.

S kom hoče ona priboriti ljudstvu avtonomijo. Avtonomija ni izvoznica, ni mala koncesija, ni podarek. Mari je vodstvo SLS tako naivno, da pričakuje od stebrov absolutističnega centralizma avtonomijo v podarek za božji lon! Od Pašiča pričakuje dr. Korošec avtonomije. Da za vruga! Če bi Pašič

hotel dati avtonomijo bi vendar to vsaj pred volitvami obljubil in gotovo bi dobil v Sloveniji nekaj mandatov.

SLS je tista stranka, ki je največ pripomogla, da je vsaka ljudska samoodločba in samouprava pokopana. Ona pomaga režimskim ljudem in strankam na noge, ker niti z mazincem ne gane za avtonomijo, temveč samo lepo v »Slovencu« prosi gospoda Pašiča en malce upoštevanja.

Ali je to dostojno za stranko, ki je dobila večino glasov naroda? Ali se tako dostojno predstavlja voljo, izraženo 18. marca.

Avtonomisti v besedah pred ljudstvom — centralisti v dejanju. Ljudski, demokratični v besedah — teroristi, absolutisti, monarhisti v dejanju — evo to so voditelji SLS.

Tako vodstvo bo ljudstvo kmalu spoznalo in obsodilo, kakor samostojneže.

Naročnikom.

Za časa volilnega boja smo poslali mnogim »Delavske Novice« na ogled. »Delavske Novice« so edini časopis, ki stvarno in pravilno brani interese delavskega razreda v mestih in vaseh. 14.000 proletarcev je glasovalo za politiko, ki jo zastopajo že par let »Delavske Novice«.

»Delavske Novice« morajo biti v vsaki proletarski hiši. Tisk je močno orožje delavstva in poljedelcev v boju za vsakdanji kruh, v boju zoper draginjo, v boju zoper teror in nasilje podjetnikov. Naročnina, ki jo plačaš za »Delavske Novice« se ti tisočero povrne: vsaj novice branijo tvoje življenjske interese.

Vsak delavec in poljedelec bi moral biti naročnik. Če sam nima denarja, naj

zložita dva skupaj po 2 dinarja, ter naročita list. Izobrazba je tvoje orožje. Brez izobrazbe zapadeš revščini.

Drugi teden preneha izhajati »Zarja«, potem ko je izvršila svojo nalogo na polju združenja delavstva. Vsi naročniki »Zarje« bodo dobili »Delavske Novice« prihodnji teden. Na ta način se obogati naša redakcija s sotrudniki.

Volilni boj je poslabšal finančno stanje »Delavskih Novic«. Zato nabirajte na nabiralne pole ob vsaki priložnosti za Tiskovni sklad! Poravnajte naročnino! Kdor ne vrne te številke se smatra za naročnika in je dolžan plačati naročnino.

S prihodnjo številko ustavimo vsem, ki niso poravnali naročnine. Zato poravnajte še ta teden naročnino.

Uprava in uredništvo.

Delavci! Zahtevajte v vseh lokalih, gostilnah in kavarnah »Delavske Novice«. Kupujte samo v onih trafikah, ki prodajajo »Delavske Novice«!

IVAN BUKOVNIK:
Socijalistična vzgoja.
(Konec.)

2. Drugo leto (srednji kurz): Poglobitev snovi iz prvega leta. — Praktične vaje učencev. — Splošni ekspozé glavnih sistemov moderne sociologije, zlasti v njihovih odnosih do marksizma. — Ekspozé glavnih gospodarskih sistemov. — Finančna vprašanja. — Statistika.

3. Tretje leto (višji kurz): Poglobitev snovi iz drugega leta. — Splošna zgodovina teh predmetov. — V sociologiji in v narodnem gospodarstvu pa po-

globitev v glavne sisteme in njih zgodovina.

Kolektivistične teorije: Predhodniki kolektivizma (zlasti od Baboeufa dalje). — Poglobitev v marksizem: Njegovi predhodniki. Marxovo in Engelsovo delo. Marksistična šola. Osnovni pojmi marksizma. Filozofija marksizma. — Praktične vaje.

Seveda je ta način zamišljen le za one, katerim zagotovo eksistenco stranka, oz. starši. Dosledno izveden načrt bi vzgojil elito inteligentnih proletarskih funkcionarjev, ki bi bili znanstveno dobro izobraženi in tako zmogni, voditi uspešen boj v smislu progresivnega marksizma.

Ta načrt združuje v sebi vse pozitivne vrednote predvojnih vzgojnih stremeljenj in se ozira predvsem tudi na najnujnejše naloge revolucionarne dobe.

Glasovi za taktiko enotne fronte in za delavsko kmečko republik. vladavino.

Volilni rezultati oglasovih v industr. krajih Slovenije.

	Število volilcev	Število oddanih glasov	Krščanski soc. in S. L. S.	Nar. socialisti	S. S. D. L., komunisti in levi socialisti	Liberalno demokratski blok	Klerikalci	Socialisti
Ljubljana 1923	12623	8874	2814	552	1886	3498	132	bojkot breuspešen
Ljubljana 1920		8863	1762	1188	1499	3196	—	1158

Razredno zavedni proletarijat je napredoval navzlic dveletnemu terorju v Ljubljani za 387 glasov, socialnodemokratski patrijotje so popolnoma propadli, narodni socialisti so propadli za več kot polovico, krščanski socialisti so na paroli avtonomije napredovali za 1052 glasov, v kar so jim pomagale tudi laži.

Ljubljanska okolica, kjer stane delavstvo, ki dela v Ljubljani	Oddani glasov	S. L. S.	Samostojna	Šusteršič	Narodni social.	Demokrat.	Enotna fronta: S. Stranka Delovnega Ljudstva, (Komunisti in levi socialisti)	Radikalci	Soc. demokrati
Borovnica	394	170	13	26	2	46	135	—	2
Brezovica	441	242	68	3	3	7	113	—	5
Dobrova	318	236	35	5	2	9	26	—	2
Devica Marija v Polju	715	276	59	39	5	53	271	—	11
Glince-Vič	796	416	22	15	15	121	160	—	32
Ježica	675	493	39	17	3	25	60	—	36
Moste	446	224	4	5	18	56	127	—	5
Vodmat	420	217	9	2	15	38	137	—	—
Sostro-Hrušica	855	558	31	8	3	62	174	—	13
Št. Vid	499	327	53	15	3	60	27	—	9
Vrhnika	1040	714	32	9	7	79	178	—	7
Zgornja Šiška	441	170	48	12	17	98	30	—	64
Cela Ljubljanska okolica	11412	7242	1096	187	151	776	1552	70	338
Dob pri Domžalah	415	267	47	—	3	25	72	—	1
Domžale	546	428	29	4	1	56	22	—	4
Kamnik	520	314	23	6	7	145	18	—	2
Komenda	446	383	42	12	1	7	27	—	1
Mekine	319	262	1	—	—	10	42	—	4
Radomlje	520	401	24	1	4	46	38	—	1
Vodice	378	299	41	4	2	7	22	—	3
Cel Kamniški okraj	6663	5260	455	52	44	447	341	25	39
Kočevje	514	76	9	3	33	80	134	—	8
Cvišterji	254	15	16	1	3	8	126	—	—
Fara	261	189	—	1	—	8	63	—	—
Stara cerkev	218	22	2	—	1	8	53	—	2
Hrib	479	356	20	2	3	40	45	—	2
Livold	192	73	3	1	1	14	34	—	6
Cel Kočevski okraj	7340	4230	537	60	141	488	619	1185	80
Kovor	213	157	7	2	—	14	30	—	3
Kranj	505	97	3	7	26	314	16	—	3
Križe	417	247	31	3	2	20	83	—	2
Predoselje	398	269	28	5	3	42	42	—	5
Stara loka	695	493	95	2	8	59	33	—	3
Škofja loka	426	264	6	3	5	103	37	—	8
Tržič	727	409	12	7	5	153	127	—	8
Cel Kranjski okraj	9139	6493	538	104	94	1127	590	87	109
Radeče	426	223	17	6	33	46	62	—	34
Mokronog	402	283	75	2	1	22	17	—	2
Št. Janž	376	231	54	2	—	25	62	—	—
Št. Jernej	840	683	65	4	2	34	51	—	1
Tržišče	196	141	24	1	—	9	19	—	—
Cel Krški okraj	8004	5839	947	84	88	604	299	32	111
Hotič	237	103	10	3	29	16	66	—	5
Izlake	508	175	8	2	10	45	230	—	35
Stična	319	230	6	5	4	29	40	—	3
Šmartno	403	316	9	4	3	39	28	—	4
Začorje	767	163	4	3	101	76	341	—	72
Cel Litijski okraj	6745	4637	325	55	183	379	969	36	161
Logatec	554	301	2	3	25	173	44	—	2
Hotedršca	135	76	2	—	—	25	30	—	2
Rakek	376	156	87	1	16	61	48	—	4
Lož	1032	825	14	17	5	101	28	—	18
Cel Logaški okraj	4760	3065	337	53	99	816	177	42	171
Novomeški okraj	7679	5166	1311	53	188	452	146	312	52
Jesenice-Sava	1029	520	7	1	44	113	263	—	46
Koroška Bela	561	215	3	—	9	36	220	—	71
Bohinjska Bistrica	538	293	35	3	20	77	94	—	5
Grad in Gorje	1341	785	89	6	126	104	90	—	121
Cel Radovljanski okraj	6354	3859	342	24	234	641	779	141	338

V Ljubljani in na Kranjskem je za našo stranko glasovalo skupaj 7675 proletarcev, dočim so razdirači socialdemokratje dobili samo 1445 — a narodni socialisti samo 1259. Mi smo vkljub dveletnemu terorju samo neznatno nazadovali, dočim so patrijotje navzlic dveletni popolni svobodi popolnoma obojeni. Taktiko enotne fronte proletarijata odobrava ogromna večina industrijskega proletarijata.

	Demokrati	S. L. S.	Republik.	Samostojni	Komunisti in levi soc.	Nemci	Radici	Soc. patrijoti	Nar. soc.	Radikalci	
Trbovlje	3178	253	586	5	30	1765	55	16	375	59	
Lšaki okraj	6275	482	3045	23	108	1893	77	43	467	84	
Celje	9574	563	6056	246	674	111	419	80	922	325	
Maribor	20754	1094	12456	187	543	2244	2175	805	174	784	
Skupaj v štajerskem okrožju	96484	5164	55734	1449	4543	5982	5980	10168	4284	2069	1365

Pri volitvah v konstituanto smo komunisti in levi socialisti dobili skupaj okolo 6000 glasov, katere smo uspeli v glavnem obdržati. Strašno so propadli socialpatrijotje, ki so zgubili 17.000 glasov.

V celi Sloveniji je razredno zaveden borbeni proletarijat dobil leta 1923 okolo 13.300 glasov, a leta 1920 okolo 15.000 glasov.

Vsled dveletnega terorja smo izgubili 1700 glasov. A socialpatrijotje so v največji svobodi izgubili 23.000 glasov.

Rezultati volitev.

Volitve na Hrvaškem.

Radičeva republ. stranka	317.590
Demokrati	67.275
Radikalci	36.773
Pravaši	7.718
Klerikalci	6.948
Socijalni demokrati	5.184

Nez. Rad. part. (komunisti)	4.305
Narodni socialisti	163

Volitve v Bosni in Hercegovini.	
Radikalci	62.047
Mohamedani avtonomisti	35.003
Radičevi republikanci	18.906
Radičevi disidenti	7.558
Poljedelci	15.000
Klerikalci	1.226
Mohamedani centralisti	3.460
Hrvaška poljedelska	1.280
Srpska stranka	2.305
Socijaldemokrati	480
Nezavisni radniki (komunisti)	se ni udeležili.

Srbija.

Po dosedanjih poročilih so v Beogradu	
Radikalci	5.862
Protić	453
demokrati	4.634
republikanci	391
naprednjaci	202
najemniki	240

Buržuazija	11.782
Proletarijat neodvisna radnička partija (komunisti)	1.190
Socijalni demokrati	553
V vseh ostalih okrajih Srbije.	
Nez. del. str. (komunisti)	5.068
Socijalni demokrati	2.650

V Vojvodini.

Socijalni demokrati	12.000
Nez. del. stranka	?
Teror buržuazije in neupoštevanje taktike enotne proletarske fronte so vzroki katastrofalnega nazadovanja srpskih in hrvaških razredno-zavednih proletarcev. Doli z dlakocepstvom in sektantstvom. Živela enotna proletarska fronta v celi državi. Živel razredni boj proletarijata! Doli z nacionalnim šovinizmom.	

Koliko je izvoljenih poslancev v celi SHS.

Radikalci monarhisti centralisti	109
Demokrati monarhisti centralisti	52
Turki monarhisti	13
Zemljoradniki srpski centralisti	9
Socijalni demokrati centralisti	2
Srpska stranka srpski centralisti	1
Pucelj	1
Monarhistov centralistov	187
Režimske stranke	187
Hrv. seljačka republikanska	70
Mohamedani avtonomisti	18
Slov Lj. Str. avtonomisti kler.	22
Črnogorci	2
Nemci	7
Trumbić-Drinković	2
Rumuni	1

skupaj 122

Opozicijske 122

Režim terorja, absolutističnega centralizma, je dobil vsled nalašč za to prirejenega volilnega reda večino.

Razredno zavedni proletarijat je dobil v celi državi okoli 25.000 glasov, a ni dobil niti enega zastopnika. 800.000 proletarcev nima nobenega zastopnika. Tak je buržuazni parlamentarizem. Ali zato ne smemo postati malodušni. Pri teh volitvah smo dobili okoli 25.000 glasov. Naprej v organizacije, ki so edina zaščita proletarijata. Boljše je imeti organizacije brez poslancev, kakor poslance brez organizacij. Naprej na delo za naše osnovne pravice in življenske potrebščine.

Proti likvidatorstvu.

Razmah revolucionarnega proletarskega gibanja v Jugoslaviji v letih 1919 in 1920 je privabil v delavski pokret marsikatero malomeščana in dokaj deklariranih oseb, ki so pričakovali, da se more delavski razred osvoboditi brez težkih bojev, brez porazov.

Pri vsakem uspehu proletarskih akcij so oni zagoreli od velikega navdušenja, dočim jih je vsak poraz razo-

čaral, omalodušil, jim vzel vero in zapanje v veliko proletarsko stvar.

Kakor hitro se je začela z »Obznano« in »Zakonom o zaščiti države« postrežena ofenziva Kapitala, je velik del takih malodušnežev zapustil delavski pokret, odšel k buržuaziji ali postal pasiven. To je vse popolnoma razumljivo in popolnoma v redu.

Ali opažamo v vseh deželah, kjer kraljuje beli teror, da en del takih malomeščanskih »revolucionarjev«, ki so bili v dobi uspehov najbolj glasni in posebno v besedah največji revolucionarji, padajo v drugo skrajnost, v malodušje, nepriznanje nobenih sklepov, forumov, discipline in solidarnosti, v splošno zanikanje vsega dobrega v delavskem pokretu in v splošno povdarjanje vsega zlega in vseh napak, ki so neizogibne v živem proletarskem pokretu.

Take vrste pristašev, ki so se posebno pojavili po revoluciji 1. 1906 so ruski tovariši nazvali likvidatorje in pa defetiste. Likvidatorji t. j. ki hočejo uničiti, »spustiti v vodo« vse kar je bilo, a ne vedo jasno, kaj bi na to mesto postavili. Defetisti, ki hočejo onemogočiti obnovo zgradbe, zametajoč po vrsti vsenaokrog.

Likvidatorji in defetisti so vedno patent-revolucionarji: oni ne razumejo, da je bistvo revolucionarja neprestani razvoj. Oni ne razumejo, da človek menja svojo ideologijo, kakor hitro pride v drug materialni socialni položaj. Oni ne vedo, da je samo oni res razredno zaveden, res revolucionaren, ki se zaveda s svojim razumom ali pa čuti s svojim srcem, da je član velike proletarske družine in na svojem mestu čuti soodgovornost in solidarnost za vse uspehe in neuspehe v boju tega razreda za osvoboditev, za veliki cilj preroditve človeštva.

Likvidatorstvo in defetizem so izraz malomeščanskega vpliva med proletarijatom. Buržuazija izkoristi najmanjši in največji poraz proletarijata, ga poveča, razbojna čez svoja glasila. Žal mnogo proletarcev pade v takih težkih časih pod vpliv meščanskega in malomeščanskega časopisja.

Kdor je pazno zasledoval revolucionarno proletarsko gibanje v zgodovini, pred vojno in po vojni, je lahko našel nešteto primerov likvidatorstva in defetizma. Prva leta »socialistengesetza«, doba reakcije po ruski revoluciji 1. 1906, doba belega terorja na Finskem in Ogrskem po propadu diktature proletarijata, fašistovski beli teror v Italiji, doba »Obznane« in »Zakona o zaščiti države« v Jugoslaviji, nam nudi mnogo lepih vzgledov, kako nevarno je za proletarski pokret likvidatorstvo in defetizem.

Likvidatorji in defetisti s svojim delom napravijo kaos, virvar med delavskimi vrstami, ki ga tako izkoristijo avanturisti in karijeristi, ter buržuazni agenti.

Najnevarnejša vrsta likvidatorjev pa so birokrati. Karakteristično za birokrate v proletarskih organizacijah je, da vedno stremijo spremeniti demokratski centralizem, na podlagi katerega so zgrajene proletarske organizacije v birokratski centralizem. Da vedno stremijo zadušiti voljo članstva, izraženo na kongresu, konferenci ali v odboru in jim vsiliti svoje samolastne sklepe, navodila, celo želje. Birokrati so vedno nasproti velikim, živim organizacijam, ter so najbolj zadovoljni, da je organizacija samo tolikšna, da lahko izdrži demokrate. Oni so ljubosumni na vsako osebo, ki je zmogljivejša od njih in jo skušajo z vsemi sredstvi ubiti.

Nešteto primerov takega birokratizma imamo. Vsak tak birokratizem pa neminovno dovede do razsula organizacije. Primeri: Unija rudarjev, železničarske razne organizacije, ki so se ustanovljale od birokratov ali pa osvajale od birokratov. Strokovna komisija, ki je padla v roke birokratov itd. Birokrat veli: če grem jaz, naj propade vse. Če ne kandidiram jaz, naj nihče ne bo izvoljen. Vsako sektantstvo je samo izraz birokratizma, ali pa fanatizma, ki je vedno malomeščanski.

Po neuspehih in porazih, ki jih je doživel proletarijat posebno na Hrvaškem in Srbiji v volilni akciji, se bodo likvidatorji in defetisti pomnožili.

Dolžnost razredno zavednega proletarijata je, da se najodločneje bori proti vsaki likvidatorski tendenci naj pride od birokratov ali sodrugov, ki padajo v malodušnost pod vplivom meščanskega časopisja.

Zato moramo pogledati resnici v obraz in poiskati prave vzroke neuspehov. Proletariat je razred revolucionaren: on se mora neprestano učiti; on se še posebno mnogo uči v času poraza in neuspeha. On vendar iz vsacega poraza in neuspeha izide močnejši, ker je po skušnjah bogatejši. Po vsakem neuspehu se očistijo njegove vrste od onih, ki so samo na jeziku revolucionarni, od onih, ki iščejo karijere, od onih, ki se v vsaki akciji pokolebajo, postajajo nesigurni in neodločni.

Glavni vzrok neuspeha je brez dvoma buržuazni teror, ki je najiskušenejši in najodločnejši borce vrgel v ječo, obrezglavil pokret, najboljše s druge preganja, izganja, omejuje v gibanju, govoru in delovanju; teror, ki je odvzel premoženje in domove, razpustil organizacije, tako, da je proletarijat Jugoslavije bil skoro dve leti brez svojih političnih in strokovnih organizacij, stavljen izven ustave in zakonov, ter brez vsake zaščite izročen na milost brezdušni in brezmejni eksploataciji podjetnika, v žrelo draginji in pod sesalko indirektnega obdavčenja.

Teror je posledica ofenzive kapitala. V tej ofenzivi buržuazija stremi odvojiti množice od vpliva vodstev proletarskih razredno zavednih organizacij. Ona stremi izolirati voditelje od množic. Ona je glavni likvidator. V roko ji igrajo zavedno ali nezavedno likvidatorji med proletarskimi vrstami. Pomagajo ji nevede sektanti, ki želijo majhne sekte brez akcij.

Te pojave mora proletarijat paralizirati samo potom taktike enotne proletarske fronte. Organizacijska združitev strokovnih organizacij je življenska potreba. Strnenje vseh razredno zavednih in razredno borbenih proletarcev SHS, ne na podlagi birokratskega, temveč na podlagi demokratskega centralizma — močni politični organizaciji je povelje težkega časa. Če so napravljene napake, moramo jih na merodajnih forumih rednim potom brez pučev in likvidatorstva popraviti. Solidarnost in iskrenost med sodrugi je predpogoj vsake stranke.

Birokratski centralizem pa mora končno likvidirati vsak še tako zdrav organizem, ker spremeni duh organizacije. On je nevaren likvidator. Zato moramo pobijati njegove pojave v političnih in strokovnih organizacijah.

Ravno tako nevarni likvidator je pučizem v organizacijah. Po dveletni desorganizaciji so se menda pozabila osnovna organizacijska načela. Osvajati se hočejo organizacije potom pu-

čev: v ta namen se vedno ad hoc sestavi forum od neodgovornih oseb; iz članskega zborovanja se napravi kongres, iz zaupniškega zbora mednarodni kongres itd. Sestavljajo se pravila in pravilniki v svrhu izvršitve puča. To so vse metode, ki so jih vpotrebjevali social-birokrati, da bi se obdržali na mestih. Te metode so posebno v navadi pri narodnih in krščanskih socialistih. Teh in enakih metod se poslužuje social-patrijska centrala, da bi obdržala vkljub nesposobnosti organizacije strokovne in politične pod svojim vplivom, dasiravno ne upošteva jasno izražene volje članstva. Politika Koračeve - Topolovičeve centrale v Beogradu je zelo poučna: Da bi obdržala internacionalni prestiž si misli, če že v Beogradu nemojo nič, naj pa še v Sloveniji ne bo nič. In oni izigravajo en čas Bernota proti Goluhu, potem Koruna proti Bernotu, Korena proti Sveteku in Sveteka proti Bračinacu: vse skupaj pa povrsti proti taktiki enotne fronte z jasnim namenom, da onemogočijo konsolidacijo strokovnih organizacij ali z drugimi besedami, da likvidirajo proletarski pokret.

V Sloveniji je že nebroj »delavskih« struj: krščanski socialisti, narodni socialisti, orjunci tudi govore o delavstvu, demokratska Unija, radikalna Šuntajsijada, Naprejevci, Rdečepaporci, nevtrali na Štajerskem oblastna organizacija: tako, da se delavstvo več ne spozna v temu kaosu. Kolikor voditeljev, toliko struj! To je krah malomeščanskega socializma. Vsi so oni likvidatorji — orodje buržuazije med proletarijatom.

Naša proletarska stranka ima jasen program in jasno načrtano pot. Ona je izrasla iz enodušne želje in volje proletarijata na konferenci enotne fronte. Ona je proletarska revolucionarna stranka, 10.000 industrijskega proletarijata Slovenije ji je dalo zaupanje. To je najboljši znak, da je na pravem potu. Ona mora v smislu svojih statotov doseči enotno fronto proletarijata v SHS v združeni delavski stranki. Podvojimo svoje delo, da to nalogo čimprej izvršimo.

Kako postopajo klerikalni podjetniki.

Dopis iz Kamnika.

Tovariši, delavci in delavke! Kako je to, da mi proletarci, ki vstvarjamo vse bogastvo tega sveta, živimo v veliki revščini in pomanjkanju? Kako je to, da mi, ki gradimo sve palače, stanujemo v beznicah, kjer se razbolevamo mi in naše družine od tuberkuloze in drugih proletarskih bolezni? Kako je to, da mi, ki delamo pohoštvo, obutev, obleko, živila — nimamo človeka

dostojno vrednega stanovanja, niti spodobne obleke, niti dovolj obutev in živil?

Zato smo v pomanjkanju, revščini in lačni, zato smo zatirani in zaničevani brez pravic in brez zaščite, ker smo premalo zavedni, ker se ne zavedamo, da smo vsi člani ene proletarske skupine, ker nismo vsi borbeni, ker se ne borimo vsi kot en mož pod rudečo proletarsko zastavo, da bi si izvojevali boljšo sedanost in svobodno bodočnost. Dokler nas bodo razni krščanski, narodni in socialpatrijski laži-socialisti voditelji varali s frazami, verskimi, narodnimi in soc. demokratičnimi, tako dolgo nas bodo podjetniki še hujše izkoriščevali.

To pišemo predvsem kot uvid in pojasnilo delavcem iz tovarne pohoštva v Kamniku tovarne Remec in Ko.

7. marca smo sklicali shod lesnih delavcev, na katerem je poročal predsednik s. Tokan od osrednjega društva lesnih delavcev. Sam g. tovarnar se je udeležil tega shoda, čeravno je jasno, da je bil sklican samo za delavce z namenom, da preprečijo organizacijo lesnih delavcev. Ta »krščanski« gospod se čisto nič ne ozira na zakon o zaščiti delavcev, ker v njegovi tovarni se dela 10 do 14 ur na dan za plače, ki so za življenje premajhne, za umreti prevelike — ženske imajo 4 do 8 kron, moški 6—14 K na uro. Sodrugi iz kovinarske organizacije so tega gospoda vprašali, zakaj ne spoštuje zakonskega 8 urnega delavnika, zakaj niso izvoljeni zaupniki, in zakaj so tako male plače. Toda g. Remec noče o tem ničesar slišati. — On je mišljenja, da v njegovi tovarni ni treba organizacije.

Par delavcev, ki so nezavedni, boječi in izdajalci lastnih interesov je popivalo na njegov račun ter so na ta način bili tako daleč nahujskani, da so metali kamenje na svoje tovariše, ki so jim hoteli pomagati in jih organizirati, da dobijo boljše plače! Vprašam vas tovariši, kako ste se mogli tako daleč spozabiti, da ste na svoje sotrpine ki vam hočejo dobro, dvignili roke s kamenjem? Ali vas je morda »krščanski« gospod Remec naučil, da tovarišem, ki se borijo za boljši kruh za vas in vaše družine in za ves proletarski razred, poplačate s kamenjem. To je sramota, in tako dejanje mora obsoditi ves proletarski razred. Če ste bili pijani, in niste vedeli kaj delate, potem danes, ko ste trezni lahko uvidite, na kakšne zločine nad lastnimi sotrpini vas navodijo podjetniki, samo da bi vas še nadalje izkoriščali kolikor se jim zljubi.

Taka dejanja se morajo drugič pribiti na sramotni stolp. Tudi imena teh glasnih hujskačev bomo drugič priobčili v časopisu, da jih bojkotira celokupno delavstvo cele Jugoslavije, ter jih nikjer ne sprejme v delavnice.

Taka je ljubezen do delavstva pristašev S.L.S. Zato pa zavedni sodrugi! Z novimi silami na delo proti nazadnjaštvu in zaslepljenosti! Naj živi razredni boj! Naj živi solidarnost delavstva celega sveta! Naj živi enotna fronta proletarijata proti kapitalistom!

Strokovno gibanje kovinarjev.

Jesenice.

Za lačne delavce ni denarja.

Če družba nima denarja za izplačilo delavstva, bomo sami kovinarji prevzeli tovarno, ter našli denarja za obratovanje.

Vsled dnevno naraščajoče draginje najnujnejšim življenskim potrebščinam, je kovinsko delavstvo pri Kranjski industrijski družbi na Savi, Javorniku in Dobravi bilo primorano vložiti pri vodstvu imenovanega podjetja zahteve za procentualni povešek dosedanjih plač v svrhu vsaj delnega obvladavanja draginje ter da obdrži delavec sebi kakor svoji družini vsaj golo življenje. Na vložene zahteve pa je generalno ravnateljstvo odgovorilo, da je družba zelo iznenađena nad ponovno zahtevo ter sklicujoč se na krizo podjetja, obžaluje, da mora brezpogojno odkloniti vsakršna pogajanja radi povišanja mezd. — Ne čudimo se niti najmanje takim in enako glasečim odgovorom družbe oz. ravnateljstva, ker mu je že itak takorekoč prirojeno jadikovanje, kadar se gre za povešek del. plač; na drugi strani pa je deležen kot vsi uradniki K. I. D. živil po znižani ceni v družbinem skladišču ter iz tega ozira ne občuti dnevno naraščajoče draginje v isti meri, kot jo občutimo mi delavci. Sicer nimamo namena predbacivati g. ravnatelju dobrot »aprovizacije«, pač pa bi bilo pričakovati, da bi se vodstvo zanimalo za draginjo vsaj v toliki meri, v kolikor je odvisno človeško življenje delavstva, zaposlenega pri K. I. D. osobito še radi tega, ker je povešek od zadnjih mezdnih pogajanj že daleko preskočila iz dana v dan naraščajoča draginja.

Dozdeva pa se nam, da vsa ta namišljena kriza družbinega podjetja tiči za nekim drugim grmom t. j. v zaostajanju modernizacije obratov v podjetju K. I. D. in to po krivdi in praktično nesposobnih obratnih ravnateljev, kar je pa zelo nerodno priznati s strani vodstva, ali pa, da morda ni glavno vodstvo zadostno poučeno o pravih vzrokih krize v podjetju.

Za danes naj zadostujeta javnosti samo dva primera. Gospod Schüller je menda nesposoben ugotoviti kakovost v mrzli valjarni izdelanega blaga, ter je K. I. D. primorana prevzemati italijanska naročila pod pogojem, da družba prevzame slabo blago, ki se ugotovi, nazaj v zameno, kar znači pre-

Trije voli.

(Poučna pravljica.)

Kmet je imel tri vole, močne, potrpežljive in delavne, kakor so pač voli. Vlačili so plug skozi trdo ledino, vlekli so težko naložene vozove snopov v skedenj, nešteto krat so stopali v krogu, okoli mlatilnice.

Zato jim je kmet dajal v izobilju udarce z bičevnikom in enkrat dnevno malo sena in slame, ravno dovolj, da niso počrkali od lakote.

»Lena živina«, je dejal kmet, če so trudni in izmučeni od naporov legli in se udali sladkemu poslu prežvekovanja. »Ta čas so meni ukradli.«

In kmet je premišljeval, kako bi jih odučil prežvekovanja in morebiti celo žrtja.

Nekega jutra so stali trije voli na polju. Bilo je lepo spomladansko jutro in oni bi morali ravno orati kmetu njegovo najlepšo njivo.

Hlapec je žvižgal za plugom tako poskočno psmico in v zraku so se dvigle in žgoleč zopet padale jate škrjančkov. Iz bližnjega gozda so mahale brezze z zelenečimi vršički in so se priklanjale, kakor bi bile same sloke, belo opravljene device.

Našim volom se je storilo tako milo in gorko okoli srca. Nenadoma je sprednji poskočil v objestnem veselju. Ostala dva sta najprvo začudeno obstala, potem sta pa še ona poskočila.

In hajdi! Naenkrat so bezljali vsi trije voli, kakor pač bezljajo voli.

Hlapec je vpil, klet in tekel za njimi. Konečno se mu je pa zdelo prenemumno, vsedel se je na rob cestnega jarka, grizel travo in žvižgal skozi zobe.

Med tem pride kmet!

Vzdignil je silen krik in kreg! Pripeljal je svoje sosede, sorodnike in strinjne. Z vilami, cepci in ostrimi grabljami je prikorakala cela vas lovit tri vole. Gospod župnik so celo dejali, da je gotovo hudič obsedel vole, kakor nekdaš svinje ob genezaretškem jezeru. Gospod vaški učitelj je napravil predavanje o prepovedani radovednosti, gospod župnik je odločil: Pijanost in delirium tremens (norost vsled pijače), vaški birič pa je ponosil malo tobaka in se zaklel, da spravi še tekom dneva vse tri vole v arest.

Med tem so pribezljali voli v zeleno deteljo in so se začeli mirno pasti in prežvekovati.

Za njih je postal cel svet naenkrat sama dolina veselja, kakor je bil popreje dolina solz.

Kaj jih brigajo kmetje, ki prihajajo z glasnim vrščem? Pripravljeni so bili deliti svojo zeleno deteljo s kmeti.

Siti voli ne poznajo jeze in sovraštva proti svojim gospodarjem! Nasprotno! Kmet se jim je zdel celo dober, vsaj jim je dajal topel hlev, ki jih je ponoči varoval pred mrazom.

In kako prijazen je bil sedaj z njimi! S sladkimi besedami jih je vabil in klical ob robu njive.

»Moji zlati, dobri volički!« Je govoril kmet, »vrnite se vendar k Vašemu skrbnemu gospodarju. Glejte, tako gorak hlev imam doma za Vas. In polen skedenj dišečega sena. Zakaj gazite to zeleno deteljo? Ne veste-li da sveža detelja ni zdrava, da napenja? Oh, zlati moji volički, kako bi me bolelo, če bi Vas moral zaklati, ko si bodele želodce pokvarili s to zeleno deteljo.«

Katerega vola bi pač ne ganile te prijazne besede? Seveda so prišli voli eden za drugim, uklonili so svoje silne tilnike pod kmetov jarem in krotko so stopicali proti domu.

Komaj pa so bili v hlevu trdno prilezani, se je obraz kmetu nenadoma spremenil. Jezno je gledal po volih, potem pa snel bič raz steno.

»Goveda prokleta!« se je drl, obrnil bičevnik in obdeloval z debelim koncem pleča in boke volov, dokler niso bili vsi krvavi, sam pa truden.

Voli so ritali, bodli sem in tam, tulili od bolečin. Pa kaj je pomagalo vse to? Železne verige so držale dobro in hlev je bil tako ozek, da so bodli le eden drugega.

Tedaj so pobesili voli glave in udali so se v svojo usodo.

Leta so prešla od tega. Vedno je spomladni še zavrevala kri v volovskih žilah. Na skrivnem, če kmeta ni bilo zraven, so malo poskočili. Pa bog ne

daj previsoko. Bili so trije dostojni, krotki, velekoristni voli.

Razen tega več niso bili edini.

Kmet jih je zvito razdvojil.

Najmanjšega, najslabejšega vola je imenoval svojega »zvestega slugo«. Ta ni dobival sicer boljše krme ko drugi, imel pa je s srebrom okovan jarem in prvo mesto v hlevu. Tudi je smel stopati spredaj sam, kadar so vsi trije vlekli plug.

»Za celo življenje sem te nastavil,« je dejal kmet temu volu, »in če boš zvesto izpolnjeval svoje dolžnosti, te ne bom zaklal nikdar, ampak te bom krmil do tvojega blaženega konca.« In dnevno mu je malo odtrgoval pri krmu.

Ko ga je vol debelo gledal mu je rekel: »Za tvojo brezskrbno starost to spravljam.«

Drugega vola je imenoval kmet svojega »marljivega pomočnika«. — »Povedal ti bom šest tednov popreje, predno te prodam ali zakoljem,« mu je obljubil, dal mu drugo mesto v hlevu in ni mu bilo treba voziti gnoja. Vol je sicer bil več lačen in žejen nego sit, tudi je dobil več batin nego krme, ali vendar je bil ponosen na kmetovo priznanje in mislil je, da je boljše vrste vol, kakor tisti navadni, ki vozijo gnoj.

Tretjemu volu so rekli kratkomočno »hlapec«. Kmet ni smatral za potrebno, da bi ga čedil in mu pokladal svežo steljo in čisto vodo. »Ta ni nič vre-

cejšnje škodo, katero trpi podjetje na prometnih stroških po krivdi nezmožnega obratnega ravnatelja, katerega prednik je bil vsaj toliko zmožen, da je ugotovil kakovost izdelka še predno je bil odposlan naročniku. Da bi pa odškodoval družbo vsled njegove nesposobnosti, pa skuša z akordnim delom izmozgavati delavce, pri čemur se poslužuje zvitih spletk in zahrbtnosti, radi katerih čednosti vživa med delavstvom tudi zaslužen spoštovanje. Značilno za njegovo avtoriteto je tudi to, da kot obratni ravnatelj ne ve niti tega, kako povprečno teže vsebuje celotni kolobar žice ter se ne sramuje celo norčevati iz delavcev pri dviganju košarjarjev. V bodoče bomo prisiljeni objaviti še njegove druge grehe, storjene na škodo obratovanja in delavstva.

Drugi povzročitelj krize v obratovanju pa se nahaja v osebi obratnega ravnatelja Bachmanna, ki je izdelal tudi načrt za obnovo vodovoda (ratke), katera so se po delnem izgotavljenju izkazala vsled visokosti in širjave izkazana ker je vodovod na spodnjem koncu višji ter vsled tega tudi prazen, v sredini pa, kjer so ostale stare ratke, so pa iste prenapolnjene vsled česar teče voda preko v savsko strujo in preti preplaviti v ozadju se nahajajoče prostore, kjer se nahajajo nastanjeni prebivalci v takozvani »stari kantini«. Svoječasno je napeljava vodne moči odgovarjala za tri turbine, a danes odgovarja komaj za eno ter se zamore obratovati deljeno samo po oddelkih, pri čemur se zahteva od gotovih oddelkov vedno nočna služba. Pri tem trpi posledice edino le delavstvo, ki nima odgovarjajočega dnevnega počitka in prehrane. Za milijone, ki se jih na takšne načine meče skozi okno, pa delavstvo ni odgovorno. Delavstvo ne bo dopustilo, da bi se streljali taki kozli na račun naših želodcev, kar naj odstvo podjetja vzame na znanje.

Kovinarji cele Slovenije pa bodo s svojo solidarnostjo priborili z bojem ono kar družba noče priznati t. j. sorazmerno draginji povečanje zaslužka.

Pod pritiskom fašizma se ustvarja enotna fronta proletarijata.

V marcu se vrši kongres italijanske socialistične stranke, ki bo odločal o združitvi s komunisti. V njej so se tem povodom pojavile dve struji: fuzionisti, ki so za združitev in antifuzionisti, ki navajajo razloge proti združitvi.

Antifuzionisti se delijo v štiri grupe: 1. Pošteni revolucionari, ki nasprotujejo takojšnji združitvi iz pijetete do svoje stare stranke, v kateri so dolga

den,« je dejal »vsak dan morem sto takih volov kupiti. Od danes na jutri ga zakoljem, če se mi bo zdelo.«

V resnici pa je bil ta vol najmožnejši in najbolj delaven od vseh treh. Bil pa je tudi edini, ki se ga je kmet bal. Vsaj je to bil tisti, ki je tistega jasnega pomladanskega dneva prvi začel skakati! In včasih, če je bil preveč bit, je povsili glavo in se zakadil s svojimi silnimi rogovi proti gospodarju.

Tako so stali trije voli v hlevu in se dnevno prepirali, kateri je najboljši, najimenitnejši.

Na polju je hotel vsak drugega prekositi v delu. Kmet se je pa smejal v pest. Treba mu je bilo le za bičem požgčkati »zvestega slugo«, ta je takoj porinil »marljivega pomočnika« in ta je dal sunek dvojno naprej »hlapcu«.

Tako je izgledalo, da je vse v najlepšem redu. Le »hlapec« je tulil od jeze, kadar se je spomnil tistih par trenutkov zlate svobode v solnčnem pomladanskem jutru. Zastonj! Ostala dva sta se mu smejala in vedno sta držala s kmetom.

Prišlo je pa slabo leto. Dolgo ni deževalo. Trava in žito sta se posušila. Kmet se je zadolžil.

Nič ni pomagalo, da je »hlapec« zmanjšal krmo. Da bi lakote crkal, ni mogel pripustiti, ker je delal največ in najbolj potrebno in težko delo opravljal. Torej je kmet zmanjšal krmo še

leta delali. Oni se branijo spremeniti ime stranke. Oni so še preveč pod vplivom ostrih medsebojnih bojev s komunisti. Doktrinarji, kakoršnih se nahaja precej tudi med voditelji KSJ.

2. Preveč previdni sodrugi, ki menijo, da odvrnejo od stranke Mussolinijev teror, če zavlačujejo združitev.

3. Polu reformisti, polu oportunisti, ki so osebno hrabri, ali ki se še vedno gibljejo v krogu malomeščanskih predsodkov.

4. Karijeristi in strahopetci, ki se hočejo vzdržati na vsak način na površju v današnji težki dobi.

Dasiravno je ime stranke, pod čijo zastavo se bori proletarijat sveto, vendar ime ne sme tvoriti pregrado do dosege glavnega cilja: organizatorična združitev vseh revolucionarnih proletarcev. V zgodovini delavskega gibanja celega sveta imamo nešteto primerov, kako so morali revolucionarji menjati imena organizacij in strank, da so združili proletarce v boju zoper kapital. (Nemška neodvisna, ruska soc. dem. del. stranka, finska komunistična, itd.)

Na napačni poti se nahaja tudi druga vrsta antifuzionistov. Samo posebi se razume, da moramo misliti na to, kako obvarujemo proletarske organizacije od terorja, kateremu se lahko izognemo. Ali Mussolini dobro pozna vse šatirunge med italijanskim proletarijatom. Saj je on negat socialistične stranke. Z raznimi »knifi« ni nič pomagano. Razume se, da morajo socialisti kakor komunisti pred sovražnikom skriti vse, kar se skrivi da.

Obe te grupe se branijo združitev češ: zopet razkol! Razkol od oportunistov in združitev z revolucionarnim proletarijatom ni razkol, temveč stvaranje enotne organiz. fronte.

Na žalost se nahajajo tudi med voditelji italijanskih komunistov sodrugi, ki ne uvidevajo neobhodnost, nujnost združitve s socialisti. To so okosteneli dogmatikarji, ki zadovoljno tarejo roke, ko vidijo da desničarji sabotirajo združitev. Slepici! Oni ne vidijo, da ravno sabotaža desničarjev, pomeni najboljši dokaz, da je združitev nujna.

Dovolj sektantstva! Dovolj kreganja! Dovoljno smo se spominjali prošlosti! Pravi revolucionar ne gleda nazaj temveč pred seboj. Komunisti so vodili boj proti socialističnim voditeljem, dokler so nasprotovali idejam prave internacionale. Danes oni pristajajo na sklepe kongresa K. I. zato so postali prijatelji in naši somišljeniki. **Ozka in bratska enotnost vseh onih, ki so zvesti rudeči zastavi, to je goreče vprašanje dneva.**

Zbirajte za tiskovni sklad!

bolj ostalima dvema voloma. Da, često jima je dajal še manj nego »hlapcu«.

Oba »boljša« vola sta si to pustila nekaj časa dopasti, za dobrega gospodarja se mora pač kaj žrtvovati, se razume. Čim dalj je to trajalo, jih je pa tudi zvestoba in hvaležnost minevala bolj in bolj. Želodec je krulil in konečno je dejal »marljivi pomočnik«: »Do hudiča, jaz sem konečno tudi vol in držal bom sedaj s »hlapcem«. In zahteval je več krme.

»Zvesti sluga« se je še nekaj časa obotavljal. Potem je pa tudi on stopil pred kmeta rekoč: »Tudi jaz sem le vol, daj mi jesti.«

Tedaj je pa vzkipek kmet: »To je vaša hvaležnost? Nisem bil li jaz tisti, ki je vaju povzdignil nad gnoj, v katerem sta se rodila? Nisem ti li dal s srebrom okovanega jarma »nezvesti sluga«? In ti, »slabi pomočnik«, te mar nisem osvobodil, da ti ni bilo treba voziti gnoja?«

Toda voli so vsi trije le tulili: »Kruha nam daj, lačni smo.«

In kmet se je začel tresti. Tedaj pa so voli povsili mišičaste vratove in proti kmetu je zaštrlelo šest ostrih, krepkih rogov. Nadaljnega pa kmet več ni počakal, temveč jo je rajši odkuril hitrih krač...

Pa so že tudi pri nas vsi voli prišli do zavesti, da so pod srebrnim ali železnim jarmom vsi enaki, zasužnjeni voli, kojih edina moč so močni rogovi in uporna misel?...

Pismo razredno zavednega proletarca svojemu nezavednemu očetu.

Dragi oče!

Zima odhaja in jemlje slovo od nas ter pušča za sabo sledove svojega divjega mraza. Zdi se mi, da se težko loči od nas, zakaj spoznala je v nas, da smo ji verni sinovi, mrzli kot je ona sama, v teh težkih časih. Da, mrzli za proletarsko stvar, mrzli za svobodo in enakopravnost ljudstva. In ker smo mrzli, zatoraj je njena ločitev težka, še bolj pa je britko zanjo, ko vidi, da ji preti nevarnost, ko gre za njo, toplja in zlata pomlad, odeta z cvetjem in zelenjem, polna navdušenja in za socialno stvar, zakaj ona hrani v svoji sredini Prvi Maj, ki je najslavnejši praznik vsega proletarijata. Da, boji se zima, da bi nas pomlad ne zbudila iz zinskega spanja, ki ga spimo že nad 350 let. Takrat je stopil na branik kmečkih in delavskih pravic Matija Gubec (slava mu), katerega je, — Zakaj? ker se je bojeval za svobodo ljudstva, — umorila na tako zverinski način klerikalna vladajoča gospoda. Po smrti tega slavnega, neustrašenega bojovnika, so zopet klerikalni sleparji dvignili glave, uspravili naše pradeje, jih zašušnili. In tako smo še uspavani v sužnosti, če ne več od cerkvenih velikašev, pač pa v modernem kapitalizmu, ki ga klerikalci podpirajo.

Ni pa samo to, da nam nudi ta bližajoča se spomlad spomine, ona nam pošilja, še pred svojim prihodom, lep praznik sv. Jožefa. Zakaj je lep? Ker na ta dan praznujeta dva člana naše družine svoj god.

Prvi član ste Vi, dragi oče; vaš je praznik ta prelepi. Drugi član pa je brat, kaplan.

Kaj pa jaz, ob spominu na ta praznik, ki je praznik proletarca in gojitelja, velikega človeka in Boga, kakor pravi sveto pismo rešitelja narodov.

Ob tem spominu si štejem v dolžnost, da Vam zakličem: Da bi še dolgo leta praznovali svoj god zdravi in veseli.

Kličem Vam iz srca, čeprav se zavedam in sem prepričan, da me imate za zgubljenega sina, ko nisem veren pristaš klerikalnega mračnjaštva in sleparstva. Da res je. Zgubil sem se od Vas domačih v svet, kjer skušam veliko bolj kakor pa Vi, ki živite še v skupnem gospodarstvu, tiranstvo — izkoriščanje — preganjanje in zasmehovanje kapitalistične klike, katero podpira SLS.

Pa ker sem se zgubil od Vas, ne dejansko, pač pa od Vašega prepričanja, se nisem zgubil od proletarske mase, katera ima Vas zapisane, da ste za njo izgubljeni. Zakaj danes, ko Vam pišem to pismo, je dan bitke med delom in kapitalom. Danes se gre kedo bo vladal, ali oni, ki delajo in preživljajo vsa živa bitja, ali pa oni, ki žive v razkošju, pridobljenem po delavskih žuljih.

Uverjen sem, da ste dali svoj glas zato, da zadnji vladajo. Dali ste svoj glas, ker se vam zdijo davki še premajhni, ker se čutite še preveč svobodnega, ker želite biti suženj cerkvenih in prosvetnih mogotcev. Da uspavani ste. Ne vidite še jasno današnje situacije. Zakaj ne? Ker je še zima in ker je mraz.

Jaz bi Vam želel na dan Vašega godu, da bi dobili dar spoznanja, ter bi tudi stopili na branik, z nami vred, za delavsko kmečko vladovino, za svobodo. Kako vesel bi bil, kako srečen. Tako pa sem žalosten in potr, ker me moj lastni oče, moj rodni brat, preganjata iz kraja v kraj, kakor divjo zver. In vsled tega ste za nas zgubljeni.

Pa vseeno Vam želim najboljše v življenju in dolgo življenje, ker čutim v srcu ljubezen do bližnjega.

Vas pozdravlja sin J.

V pojasnilo: Pisec je član neke družine na Gorenjskem. Vsa družina je navdušena za klerikalizem ter ima sina in brata duhovna. Le edini pisec, ki

je tudi član te omenjene družine, je moral že v mladih letih po svetu radi družinskih sporov. Bil je vojak 7 let, nato je šel v rudnik na delo, in sicer v T. Bilo je vse skozi, ko je zapustil nedom, zadovoljnež, ter je radi tega postal socialista. Ko je delal v rudniku T. je bil radi tega, ker se je potegoval za delavske pravice, 3 tedne v zaporu v mestu C., nato pa izgnan v domovinsko občino. Bil je ob času preganjanja nad 16 mesecev brez zaslužka. Zatorej tako bridko pozna politiko meščanskih strank ter zato obsoja očeta, ker je pristaš te stranke, da ga on in brat preganjata.

Kdor želi od njega zvedeti kaj več, mora prej spoznati Klukca v Jelovci, od katerega bo mnogo zvedel.

Vladislav Fabjančič:

Česa uče proletarijat te volitve?

Proletarsko marksistično gibanje je nazadovalo v celi državi. Najbolj je nazadovalo v krajih, kjer se ni upošteval pomen proletarske enotne fronte, najmanj pa tam, kjer je šel proletarijat v volitve v znamenju enotne fronte. Ali ni značilno, da je naša socialistična stranka Delovnega Ljudstva dobila pri 1 milijonu prebivalstva Slovenije ravno toliko glasov kot Nezavisna Radnička Partija Jugoslavije v desetkrat večji ostali Jugoslaviji?

Proletarijat zahteva torej programatično in organizacijsko enotno fronto.

Te volitve pa so poučile vse tiste, ki tega odslej še niso uvideli, da proletarijat nima nobenega smisla niti za osebne boje med voditelji, niti za intrige, niti za prazno dlakocepstvo med strujami. Proletarijat hoče imeti enotno mogočno, notranje solidno internacionalistično razredno stranko, kateri lahko z a u p a. Struj, sekt in sekte ne mara. Na celem svetu opažamo, da sektantstvo kot črna kuga deluje na razredne proletarske stranke. Upam, da bo migljaj s kolom, ki so ga vsi voditelji delavskih strank v Jugoslaviji dobili pri teh volitvah, ozdravilo uplival na sektantsko psihozo.

V Italiji je šel vsled notranjega razdora in iz njega sledeče slabosti velik del proletarcev med fašiste, v Srbiji se je potopil v radikalnem ultrareakcionarnem morju, na Hrvaškem je volil Radiča, tudi v Sloveniji so klerikalci pritegnili veliko število proletarcev. — Najboljše je še v Sloveniji, to pa samo zato, ker je pri nas resna volja, da postavimo mogočno in enotno delavsko stranko iz vseh tistih, ki stoje na stališču razrednega boja in internacionalizma. Po tej poti pojdemo naprej in uspeh ne izostane.

Volitve pa so pokazale tudi, da mora imeti proletarska stranka odgovor na vsa vprašanja, tako tudi na nacionalno vprašanje. Mi smo se izjavili za **federacijo delavsko-kmečkih republik**. Za to se morajo jasno izjaviti proletar. stranke v celi državi. Ta naš program moramo popularizirati, potem delovno ljudstvo ne bo več nasledalo frazam socialnih reakcionarjev, ki so za avtonomijo v besedi, v dejanju pa se pripravljajo le na najhujšo diktaturo proti delovnemu ljudstvu.

SSDL v Sloveniji je ubrala pravo pot. Po njej bomo vztrajno in zaupanja polni stopali naprej. Ta pot je tudi edino prava za proletarijat cele Jugoslavije.

Zato naj živi enotna fronta proletarijata!

Naj živi Socialistična stranka Delovnega Ljudstva!

Konec bodi bratomornemu boju med proletarijatom!

Pripravljajmo pot Združeni Socialistični Delavski Stranki v celi državi!

Preklic.

Podpisani preklicujem vsa žaljiva obrekovanja, katera sem rabil proti odbornikom Z. R. D. in zlasti še proti s. Pristavu in se jim zahvaljujem, da so odstopili od nadaljnjih korakov.

Berentin Ivan, Trbovlje I.